

کارایی شهر اسلامی در مواجهه با چالش‌های شهری امروز

* جمال محمدی

** رعنا شیخ بیگلو

چکیده

دین اسلام، فراتر از یک آیین رسمی است. اسلام یک شیوه‌ی کامل برای زندگی در همه‌ی اعصار می‌باشد، به طوری که روش‌های حصول عالی‌ترین درجات کمال را در همه‌ی شئون و جوانب زندگی اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و غیره ارائه نموده است. شهر نیز به عنوان کانون زیست و فعالیت انسان‌ها، مورد توجه اسلام بوده است؛ به گونه‌ای که می‌توان شهر اسلامی را مکان تبلور جمیع آموزه‌های اسلامی دانست که در این صورت آرمان شهری که در طول دوران مختلف، انسانها جستجو می‌کرده‌اند، تحقق خواهد یافت. در واقع، صبغهی الهی و معنوی، متمایزترین ویژگی شهر اسلامی محسوب می‌گردد که زیبایی و کمال همه جانبه از مراتب آن است. در دنیای امروز که با انواع چالش‌های شهری در خصوص مسائل اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی و غیره روبرو هستیم، بدون شک رجوع به اصول نظری و عملی شهر اسلامی به عنوان یک پارادایم کامل و یک‌پارچه، راه‌گشای مشکلات کنونی خواهد بود. در پژوهش حاضر، چالش‌ها و بحران‌های شهرهای معاصر و قابلیت بهره‌گیری از اصول و مبانی اسلام در مواجهه با این مسائل، بررسی گردیده است.

واژگان کلیدی: اسلام، شهر، شهر اسلامی، آرمان شهر، چالش‌های شهری.

* استادیار گروه دانشگاه اصفهان

** دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری دانشگاه اصفهان